

Nyttårshilsen til NKOM: Rett opp så dere selv forstår hvor svakt grenseverdiene er forankret!

Denne teksten ble først publisert på <http://einarflydal.com> den 31/12/2019

Det kan ofte virke som om norsk forvaltning er ukjent med hvor faglig svakt norsk strålevern faktisk er forankret.

For eksempel har NKOM – forvaltningsorganet som passer på radiofrekvensene og måler radiostråling når DSA (Strålevernet) trenger det – lenge trodd at ICNIRP – The International Commission for Non-Ionizing Radiation Protection – er et WHO-organ, og ikke en interesseorganisasjon som seiler under falskt flagg som en faglig nøytral organisasjon. Det framgår av etatens nettsider:

N K O M Nasjonal kommunikasjonsmyndighet

Om Nkom Jobb i Nkom Skjema Lover og

Du er her: Forsiden > Forbruker > Elektromagnetisk stråling > Stråling > Grenseverdier

SIST OPPDATERT 04.04.2019 Skriv ut

Grenseverdier

Når vi måler eksponeringsnivåene, sammenligner vi resultatene vi får med grenseverdiene vi forholder oss.

De anbefalte grenseverdiene for eksponering av elektromagnetisk stråling, er gitt av en arbeidsgruppe underlagt Verdens Helseorganisasjon (WHO) som heter [International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection \(ICNIRP\)](#).

Det er disse grenseverdiene Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA) anbefaler og som Nkom sammenligner sine måleverdier med. ICNIRP gir også anbefalinger for hvordan målingene skal gjennomføres. Les mer om bakgrunn og forklaring av grenseverdiene.

(fra <http://nkom.no>, 31.12.2019)

Så i dag, på årets siste dag, gikk derfor følgende brev til NKOM med bønn om at det rettes opp både på nettsidene og i rapporter og andre uttalelser.

ICNIRP er slett ikke et WHO-organ, men ganske enkelt er en liten, selvrekrutterende, privat stiftelse med et stort og prangende navn. Det er en organisasjon som ikke gir innsyn i sentrale prosesser, og har aldri mannskap som forfekter noe annet syn på helserisiko enn det som gir næringen aller størst armslag: ideen om at det bare er oppvarmingsskader det er grunnlag for å lage grenseverdier for. (Om mitt besøk hos ICNIRP, se [På overraskelsesbesøk hos ICNIRP](#), 15/10/2015.)

Jeg har sett medisinerere få «hakeslepp» når de får vite at det WHO-organet som det norske strålevernet baserer seg på, er et midlertidig prosjektsekretariat på to – 2 – personer, uten strålehygienisk, medisinsk eller biologisk kompetanse, forsterket med et svært ensidig batteri «ekspert» som stort sett er knyttet til stiftelsen ICNIRP. Kanskje også noen i NKOM får «hakeslepp»? Det ville være fint.

Godt nytt år!

Einar Flydal, den 31. desember 2019

Til NKOM
ved direktør Elisabeth Aarsæther
firmapost@nkom.no

Oslo, den 30. desember 2019

Bes rettet: Feil fra NKOM om autoriteten bak dagens grenseverdier for ikke-ioniserende stråling og deres relevans

På NKOMs nettside om grenseverdier (<https://www.nkom.no/forbruker/elektromagnetisk-stråling/elektromagnetisk-stråling/grenseverdier>) finner vi følgende tekst (vår uthevelse):

«De anbefalte grenseverdiene for eksponering av elektromagnetisk stråling, er gitt av **en arbeidsgruppe underlagt** Verdens Helseorganisasjon (WHO) som heter International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection (ICNIRP).»

Dette er direkte feil og gir et sterkt misvisende inntrykk om autoriteten og nøytraliteten bak dagens grenseverdier for ikke-ioniserende stråling i de land som «følger ICNIRP»:

ICNIRP er ikke «en arbeidsgruppe Verdens Helseorganisasjon (WHO)». ICNIRP er en uavhengig ikke-transparent selvstendig, tysk stiftelse med sterk næringstilknytning, og formelt ikke er nærmere tilknyttet WHO en en lang rekke andre interesse-, lobby-, ideelle og forskningsorganisasjoner. Det ligger i sakens natur at disse organisasjonene nok oppgraderer sin tilknytning noen hakk høyere enn det synes å være grunnlag for.

Vi ber derfor om at tekstene rettes slik at rett tilknytning framgår, og om at dersom WHO's holdning til helseskader fra elektromagnetiske felt nevnes i NKOM sine tekster, bør det være WHO's offisielt godkjente informasjon fra IARC og ikke et syn basert kun på ICNIRPs retningslinjer for kun å beskytte mot *oppvarmingskader*, og som utelukker ICNIRPs langt mer nyanserte syn på skademønsteret.

Begrunnelsen vil framgå av den følgende utdypningen.

Utdypning

ICNIRP skriver om seg selv følgende:

(Hentet 9. desember 2019 fra <https://www.icnirp.org/>.)

Teksten lyder altså, med vår utheving:

ICNIRP

As an independent organization, the International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection (ICNIRP) provides scientific advice and guidance on the health and environmental effects of non-ionizing radiation (NIR) to protect people and the environment from detrimental NIR exposure.

NIR refers to electromagnetic radiation such as ultraviolet, light, infrared, and radiowaves, and mechanical waves such as infra- and ultrasound. In daily life, common sources of NIR include the sun, household electrical appliances, mobile phones, Wi-Fi, and microwave ovens.

ICNIRP utdyper dette på sin nettside om «Aim-Status-History»:

STATUS

ICNIRP is an association registered in Munich, Germany, as a non-profit organization with a scientific mission (Statutes). It is formally recognized as an official collaborating non-governmental organization (NGO) by the World Health Organization (WHO) and the International Labour Organization (ILO). ICNIRP is consulted by the European Commission. ICNIRP is linked to many organizations engaged in NIR protection worldwide through diverse collaborative projects.

Her står det at ICNIRP er formelt anerkjent som offisiell samarbeidspartner med WHO, på lik linje med ICNIRPs status i forhold til ILO. Offisielle, dvs. registrerte, samarbeidspartnere med WHO er registrert i WHO's database over slike. ICNIRP er registrert i denne basen, på linje med en lang rekke samarbeidspartnere, som omfatter lobbyister, land, interesseorganisasjoner, ulike ekspertmiljøer m.m.: <https://publicspace.who.int/sites/GEM/Profile/P00023.aspx>.

I WHO's base er ICNIRP registrert med et styre/ledelse på to personer pluss sekretær, som representerer organisasjonen utad. Organisasjonen er selvrekutterende. Gjennom diverse analyser og reportasjer (blant annet NRK Brennpunkt) er det dokumentert at den har nær tilknytning til IEEE (amerikansk standardiseringsorganisasjon der de relevante standardiseringskomiteene for dette området omtales som «erobret av næringen») og av radiokommunikasjonsnæringen. Gjennom disse tilknytningene og gjennom sine sterkt kritiserte analyser framstår ICNIRP som en sterkt partisk organisasjon. ICNIRP framstår som en upartisk, nøytral forskningsinstitusjon, men benytter (manglende) kompetanse, verifikasjonsprosedyrer og arbeidsmodeller som vi kjenner fra flere andre næringer for å forfekte maksimalt næringsliberale posisjoner. Dette skjer i strid med en mer nøytral vurdering av dagens kunnskapsstatus. Dokumentasjon av dette bildet gis gjennom en rekke analyser omtalt i Einar Flydal og Else Nordhagen (red.): «5G og vår trådløse virkelighet – høyt spill med helse og miljø», 590 sider, Z-forlag.

ICNIRPs samlede årlige budsjett er registrert sist for 2016, og var da på 161 238 US\$, foruten verdien av gratis lokaler (ett kontorrom samt tilgang til møtelokaler) hos det tyske strålevernet og bidrag til reiser på tilsammen 25 000 Euro. Vi snakker altså om en ganske liten organisasjon, med et budsjett i størrelse på rundt 1 – 2 årsverk, inkludert en sekretær.

At ICNIRPs rolle overfor WHO er som en av svært mange eksternt tilknyttede interesseorganisasjoner og ikke som noen formelt tilknyttet enhet, framgår også av at ICNIRP ikke står på lista over WHO's «Collaborating Centres». (Se http://apps.who.int/whocc/List.aspx?cc_subject=Radiation&).

ICNIRP skriver videre på sin side om «Collaboration»:

COLLABORATION

ICNIRP maintains strong collaboration ties with a number of international and national non-commercial organizations with interests in non-ionizing radiation protection. Those

include the International Radiation Protection Association (IRPA), the World Health Organization (WHO), the International Labour Organization (ILO), the World Meteorological Organization and the European Commission. ICNIRP also collaborates with national radiation protection offices, either regularly such as with the German Federal Ministry for the Environment, Nature Conservation, Building and Nuclear Safety (BMUB), or on ad hoc projects such as with the Radio-Protection Division of Public Health England.

Her presenteres også WHO som *samarbeidspartner*, ikke som en organisasjon ICNIRP er underlagt, og WHO står på lik linje med blant annet ILO og Europakommisjonen.

I det hele tatt kan man få mistanke om at ICNIRP framstiller seg som formelt nærmere tilknyttet WHO enn tilfellet faktisk er, og i det hele tatt gir seg selv en organisatorisk status som er større enn tilfellet er. F.eks. oppgir ICNIRP i WHOs base at organisasjonen «har aktiviteter, medlemmer og regionale kontorer/representanter» i følgende land: Sydafrika, Canada, USA, Finland, Frankrike, Tyskland, Italia, Nederland, Norge, Sverige, Sveits, Storbritannia, Australia, Japan i tillegg til å være verdensomfattende. Det er oss bekjent ikke noen regionale kontorer eller representanter i Norge eller Sverige eller i noen av de andre nevnte landene, men kun enkeltpersoner som midlertidig er valgt inn av ICNIRPs styre i kraft av seg selv, ikke i kraft av eller som representanter for noe lokalt kontor eller som representant for et land, dets forvaltning eller forskningsinstitusjoner, el.l.

WHOs «The International EMF Project» – et tomannskontor som sender ut skriv som ikke er autorisert som WHO-dokumenter

WHOs egen kreftorganisasjon IARC klassifiserer radiofrekvent EMF som «klasse 2B mulig kreftfremkallende», og har en revisjon på planen for 2025 på grunn av nye og sterkere forskningskonklusjoner som kan føre til en skarpere klasse. IARCs klassifisering er offisielt godkjent av WHO.

NKOM og DSA benytter imidlertid grenseverdier som framkommer gjennom en prosess der et annet kontor i WHO spiller avgjørende betydning: «The International EMF Project»: Dette lille kontoret består av en antennespesialist og hennes sekretær, i sin tid rekruttert av ICNIRPs grunnlegger, som også opprettet WHOs EMF-prosjekt som en kanal inn mot overnasjonale myndigheter.

«The International EMF Project» videreformidler ICNIRPs retningslinjer for fastsettelse av grenseverdier utfra oppvarming som utgangspunkt, og dernest å vurdere og hensynta den til enhver tid gjeldende kunnskapsstatus gjennom litteraturgjennomganger. «The International EMF Project» finner konsekvent ingen behov for strengere grenseverdier gjennom sine kunnskapsgjennomganger, får ikke gjennomslag i WHO eller i verdens forskersamfunn for dette, men sender likefullt ut anbefalinger basert på dette synet. Det er disse anbefalingene, som ikke har forankring i WHO-aksepterte studier, som legges til grunn av DSA og av NKOM.

De to personene i The International EMF Project er tungt supplert med ICNIRPs nåværende og forhenværende medlemmer som «ekstrahjelp». Denne enhetens syn står altså i sterk kontrast til vurderingene til WHOs egen kreftorganisasjon IARC. IARCs klassifisering er offisielt godkjent av WHO, noe EMF-prosjektets konklusjoner ikke er.

Ser man på de sidene som presenterer WHOs «International EMF Project», <https://www.who.int/peh-emf/en>, finner man uttrykk for at dette kontoret, som i sin tid ble opprettet som et kortvarig prosjekt og i stor grad bemannes av personer fra ICNIRP, riktignok pleier nær forbindelse med ICNIRP og deler og videreformidler ICNIRPs syn på hvordan grenseverdier bør formes og kunnskapsstatus vurderes. Men «The International EMF Project» refererer ingen steder til ICNIRP som en WHO-organisasjon.

Imidlertid finner man på nettsidene til «The International EMF Project» henvisninger til ICNIRPs

retningslinjer, og bare til disse. Dette demonstrerer den nære bindingen mellom nettopp denne enheten i WHO og ICNIRP.

Man finner et eksempel under «Research»:

Extensive research has been conducted into possible health effects of exposure to many parts of the frequency spectrum. All reviews conducted so far have indicated that exposures below the limits recommended in the ICNIRP (1998) EMF guidelines, covering the full frequency range from 0-300 GHz, do not produce any known adverse health effect. However, there are gaps in knowledge still needing to be filled before better health risk assessments can be made.

En annen referanse til den sterke bindingen mellom ICNIRP og «The International EMF Project» finner man under «Standards»:

A number of national and international organizations have formulated guidelines establishing limits for occupational and residential EMF exposure. The exposure limits for EMF fields developed by the International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection (ICNIRP) – a non-governmental organization formally recognised by WHO, were developed following reviews of all the peer-reviewed scientific literature, including thermal and non-thermal effects. The standards are based on evaluations of biological effects that have been established to have health consequences.

Her står det at ICNIRP er «formally recognised» av WHO, noe som stemmer med ICNIRPs egen omtale av forholdet sitt til WHO, og altså uttrykker at ICNIRP ikke er del av WHO.

Søker man på WHO sine sider etter ICNIRP, finner man tekster som dem som er sitert over, samt noen referanser til samarbeid med ICNIRP. Dette stemmer også med omtalen ICNIRP gjør av forholdet sitt til WHO.

Det uheldige med den sterke bindingen mellom «The International EMF Project» og ICNIRP, den svake kompetansen på feltet i ICNIRP, og den store dominansen ICNIRP utøver over «The International EMF Project», er omfattende redegjort for i samme kilde som nevnt over (Flydal & Nordhagen (red.) 2019).

Konklusjoner

Påstanden om at ICNIRP er underlagt WHO, slik NKOM skriver, er direkte feil og misvisende, og forleder til å tro at ICNIRP er en langt nærmere partner og større og mer naturlig autoritet innen ikke-ioniserende strålevern enn tilfellet er:

ICNIRP er en samarbeidspartner med WHO på lik linje med en rekke andre organisasjoner og interessentgrupper, og ICNIRP samarbeider med – og driver sitt arbeid som interessentorganisasjon – overfor en rekke andre organisasjoner i tillegg til WHO. ICNIRP er en liten og en formelt selvstendig organisasjon med egen finansiering og absolutt ikke underlagt, men helt atskilt fra, WHO.

Vi ber derfor om at NKOM endrer tekster der NKOM omtaler ICNIRP, slik at tekstene svarer til realitetene.

Vi ber om at ICNIRP ikke presenteres som en WHO-organisasjon med den prestisjen og legitimiteten det uberettiget gir ICNIRP. Om ICNIRP presenteres, ber vi om at det framgår at dette er en selvstendig, tysk privat stiftelse uavhengig av WHO, ILO, Europakommisjonen og andre internasjonale organisasjoner, selv når ICNIRP nevnes av disse som samarbeidspartner.

Om WHO's holdning til helseskader fra elektromagnetiske felt nevnes i NKOM sine tekster, ber vi om at WHO's offisielt godkjente informasjon fra IARC om EMF som mulig kreftfremkallende kommer klart fram.

Vi tillater oss dessuten å anmode NKOM om ikke lenger å benytte ICNIRPs referanseverdier for hvordan man skal sikre mot *oppvarmingsskader*, som eneste referanse når NKOM i rapporter uttaler seg om helserisiko fra eksponering for radiofrekvent stråling. Som NKOM bør være kjent med, gir ICNIRP i de samme retningslinjer uttrykk for en lang rekke forbehold om slike referanseverdier ikke ser ut til å være tilstrekkelige, ettersom det fins omfattende vitenskapelig belegg for negative helsevirkninger ved «subtermiske» eksponeringsnivåer og for at og helsemessig (og miljømessig) belastning ikke er monotont stigende med eksponeringens intensitet. ICNIRPs syn her er i samsvar med det som er etablert kunnskap innen forskningen på feltet.

Det eksisterer således ikke en slik enkel dose-responsammenheng som målinger av intensitet (signalstyrke) tar for gitt og retter oppmerksomheten mot.

I stedet for å benytte referanser som hensyntar etablert kunnskap, er det slike enkle målinger, basert på «The International EMF Project» sine innsnevrende fortolkninger av ICNIRPs retningslinjer, som NKOM benytter som underlag for sine uttalelser om helseaspekter fra radiofrekvent stråling.

Med hilsen

Einar Flydal (sign.) Else Nordhagen (sign.)
[adresser]